

فرا تحلیل مقایسه ی حافظه و اعتماد به حافظه در افراد مبتلا به افسردگی و وسواس با افراد بهنجار (۲۰۱۶-۲۰۰۶)

اسماعیل سلیمانی^۱ و الهه طغیانی^۲

اختلالات هیجانی می توانند فرایندهای شناختی از جمله توجه و حافظه را تحت تاثیر قرار دهند و تاثیر رویدادهای استرس زا را بر عملکرد شناختی افزایش داده، تعداد دفعاتی را که این رویدادها بازیابی می شوند را افزایش دهند. هدف این مطالعه فرا تحلیل مطالعاتی بود که حافظه و اطمینان به حافظه را در افراد افسرده، وسواسی و بهنجار را در طی سالهای ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۶ مقایسه کرده اند. برای این منظور، طی یک پژوهش فراتحلیلی، از بین مقالات منتشر شده در مجلات علمی-پژوهشی و همایش های علمی طی یک دهه ی اخیر (۲۰۰۶-۲۰۱۶) که به مقایسه حافظه و اطمینان به حافظه در افراد افسرده، وسواس و بهنجار جمعیت ایرانی پرداخته و در پایگاه نشریات علوم ادواری، پورتال علوم انسانی، ایران داک (وب سایت مرکز اسناد و مدارک علمی ایران، اس آی دی، پایمد، مگیران، سیویلکا و گوگل اسکولار نمایه شده بودند، ۲۶ مقاله که واجد معیارهای درون گنجی این پژوهش بود انتخاب شد. فراتحلیل اطلاعات خلاصه شده ی این پژوهش ها، حاکی از تفاوت حافظه و اطمینان به حافظه در نمونه وسواس افسرده با نمونه بهنجار است. با توجه به سطح معناداری، تفاوت میان نمونه ی افسرده، وسواس و بهنجار در حافظه و اطمینان به حافظه ی معنادار به نظر می رسد که تجربیات قبلی و دانش فراگیر طر حواره ای کلی بر حافظه ی ما تاثیر می گذارد و تلفیق اطلاعات شخصی که از منابع اطلاعاتی متعدد به دست آمده یک جز اصلی در تفکر پیچیده و رده بالا است.

واژه های کلیدی: فراتحلیل، حافظه، اطمینان به حافظه، افراد افسرده، افراد وسواس، افراد بهنجار

مقدمه

یکی از مباحثی که امروزه در ادبیات روان شناسی به ویژه روان شناسی بالینی مطرح می شود، چگونگی تاثیر اختلالات هیجانی بر کارکردهای شناختی افراد است. ویلیامز، بارن هوفرتی، گرین سی (۲۰۰۷) معتقدند که اختلالات هیجانی می توانند فرایندهای شناختی از جمله توجه و حافظه را تحت تاثیر قرار دهند. اختلالات هیجانی می توانند تاثیر رویدادهای استرس زا را بر عملکرد شناختی افزایش

۱. دپارتمان علوم تربیتی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران

۲. دپارتمان علوم تربیتی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران (نویسنده ی مسوول) toghyani.psy@gmail.com

داده و تعداد دفعاتی را که این رویدادها بازیابی می شوند، افزایش دهند. اختلالات هیجانی مختلف با الگوهای مختلفی از سوگیری های شناختی مرتبط هستند. افسردگی اختلال عاطفی جدی و شایعی است. به گزارش سازمان بهداشت جهانی (۲۰۰۹) حدود ۱۲۱ میلیون نفر در سراسر جهان از این اختلال رنج می برند. امروزه در بین صاحب نظران این توافق عمومی وجود دارد که سوگیری حافظه در بیماران افسرده امری شایع است (رمضانی، مرادی و احمدی، ۲۰۰۹؛ پلوسی، اسلید، بلوم هاردت و شارما، ۲۰۰۰). همچنین بازخوانی از حافظه شرح حال در افراد افسرده با بیش کلی گرای (اطلاعات کلی و مبهم در مقابل اختصاصی و مشخص) همراه است (ویلیامز و همکاران، ۲۰۰۷). فراتحلیل ون ریسویک و دی وایلد (۲۰۰۴)، مطالعه ی ساترلند و بریانت (۲۰۰۷)، ویلیامز و همکاران (۲۰۰۷) و کاویانی، سلیمانی، سجادی و نظری (۲۰۰۳) نشان داد که حافظه شرح حال در بیماران افسرده نسبت به گروه کنترل غیر افسرده کمتر اختصاصی است و گرایش به بیش کلی گرای دارد و افراد با افسردگی شدید در مقایسه با افراد افسرده ی خفیف و غیر افسرده، پس از تکالیفی که نشخوار ذهنی ایجاد می کنند، در بازیابی از حافظه شرح حال به میزان زیادتری بیش کلی گرا هستند. این افراد همچنین در مقایسه با افراد غیر افسرده هنگام بازخوانی واژه های خنثی دچار بیش کلی گرای شده و در پاسخگویی به واژه های خوشایند کندتر از افراد عادی و در پاسخگویی به واژه های ناخوشایند تندتر از آنها عمل می کنند. مهرطلب، عریضی و نشاط دوست (۲۰۰۸) نیز در پژوهش خود به این نتیجه دست یافتند که افراد افسرده، سوگیری هماهنگ با خلق را در آزمون یادآوری آزاد نشان می دهند. پلوسی و همکاران (۲۰۰۰) معتقدند که آسیب های حافظه فعال، اصلی ترین مشکل حافظه در بیماران افسرده است، چرا که بر اساس یافته های پژوهشی، عملکرد حافظه افراد افسرده نسبت به افزایش پیچیدگی تکالیف، حساس است. از سوی دیگر نشان داده شده است که افسردگی، رمز گردانی، حفظ و بازخوانی راهبردی (آگاهانه و نیازمند تلاش) را مختل می کند. بنابراین، عملکرد اجرایی و سازو کارهای توجهی، آشکارا تحت تاثیر افسردگی قرار می گیرند. این امر در مطالعات ارتباط افسردگی و عملکرد کورتکس پیش پیشانی که نقش کلیدی آن در حافظه ی فعال از طریق تصویربرداری رزونانس مغناطیسی کارکردی (fMRI) نشان داده شده، به اثبات رسیده است. لاگوپالوس، ایوانوسکی و مالی (۲۰۰۷) با بررسی نواحی لوب پیشانی بیماران افسرده در حین انجام تکالیف حافظه ی فعال نشان دادند که کارکرد این افراد در تمامی اجزای حافظه ی فعال ضعیف تر از گروه کنترل است. رز و ابمیر (۲۰۰۶) بر اساس مشاهدات خود نتیجه گرفتند که افسردگی با آسیب های نسبتا اختصاصی حافظه ی فعال به ویژه اجرا کننده ی مرکزی همراه است.

کاستی های حافظه در اختلال بالینی وسواس- اجبار (OCD) نیز قابل مشاهده است. این اختلال چهارمین اختلال روانپزشکی شایع در آمریکا محسوب می شود. سازمان بهداشت جهانی این اختلال را به عنوان دهمین علت برجسته ی ناتوانی معرفی کرده است که به صورت ناتوانی در عملکرد اجتماعی و کیفیت پایین زندگی نمایان می شود (موحدی، خدادادی و محمد زادگان، ۲۰۱۴؛ محمودیان و رسول زاده، ۲۰۱۳). در دیدگاه شناختی، افراد مبتلا به OCD کاستی های حافظه دارند که باعث می شود آنها در یادآوری رفتارها با مشکل مواجه شوند. چه بسا تردید دایمی آنها و نیاز به واریسی کردن با ناتوانی در یادآوری انجام دادن این اعمال ارتباط داشته باشد (تالیس، ۱۹۹۷). به علت ماهیت انتزاعی و افزایش نیاز سازمان دهی در حافظه غیر کلامی، این نوع حافظه مستعد نقصان های اجرایی و راهبردهای رمز گردانی معیوب می باشد. همچنین مطالعات تصویرنگاری کارکردی به فعالیت بارز قشر پیش پیشانی خلفی- جانبی و قشر آهیانه ای و شکنج قدامی در حافظه ی فضایی کوتاه مدت اشاره دارد (مجلسی، بهزادی و گنجی، ۲۰۰۸).

راچمن (۲۰۰۲)، در نظریه ی شناختی خود درباره ی وسواس واریسی، نبود اعتماد به حافظه را به عنوان یک مکانیسم خود تداوم بخش در وسواس واریسی توصیف کرد. در برخی از پژوهش ها، اعتماد به حافظه نسبت به نقص های عصب روان شناختی مربوط به نقص حافظه در اختلال وسواس، اندازه تاثیر بیشتری را نشان داد (وودس، ووا، چمبلس و باین، ۲۰۰۲؛ کشت کار قلاتی، رحیمی و محمدی، ۲۰۱۳). سایر پژوهش ها نبود اعتماد به حافظه را در افراد افسرده و وسواس تایید کرده اند (علیلو، بیرامی، هاشمی نصرت آباد و رودسری، ۲۰۰۷؛ بیرانوند، حسنی و صالحی، ۲۰۱۳؛ عدالت زاده، کبیر نژاد و علیلو، ۲۰۱۱؛ علیلو، هاشمی و اسماعیل زاده، ۲۰۱۴). به اعتقاد لی (۲۰۱۰)، فرا تحلیل، رویکردی کمی است برای ترکیب نظام مند پژوهش های قبلی تا از آن چه محققین پیشین انجام داده اند، برای دستیابی به یک جمع بندی درباره ی حوزه ی پژوهش و کشف دانش جدید استفاده شود. هومن (۲۰۰۸)، فراتحلیل را مجموعه روش های آماری تعریف می کند که به منظور ترکیب نتایج مطالعات مستقل آزمایشی و همبستگی که دارای پرسش های پژوهشی یکسانی درباره ی یک موضوع واحد هستند و به یک بر آورد و نتیجه ی واحد منجر می گردد، تعریف می کند (مصر آبادی، جواد، ۲۰۱۶). با توجه به اینکه مطالعات متعدد نشان دهنده ی تفاوت حافظه در افراد افسرده و وسواس با افراد بهنجار بوده اند، پژوهش حاضر به دنبال پاسخ به این سوال بود که میزان تاثیر عوامل مربوط به حافظه و اعتماد به حافظه در تفاوت نمونه های افسرده، وسواس و بهنجار در پژوهش های انجام شده چقدر است و آیا این اندازه، بیانگر تاثیری معنادار است؟

روش

در این تحقیق یک پژوهش گذشته نگر از نوع فراتحلیل بود. جامعه آماری پژوهش مقالات منتشر شده در مجلات علمی-پژوهشی و همایش های علمی طی یک دهه ی اخیر (۲۰۰۶-۲۰۱۶) بود که بر روی جمعیت ایرانی به مقایسه ی حافظه ی افراد افسرده، وسواس و بهنجار پرداخته بودند. پایگاه های مرجع برای جستجو، عبارت بودند از پایگاه نشریات علوم ادواری، پورتال علوم انسانی، IRANDOC (وب سایت مرکز اسناد و مدارک علمی ایران، PUBMED، SID (وب سایت پایگاه اطلاعات علمی ایران، SIVILICA، MAGIRAN (وب سایت بانک اطلاعات نشریات کشور) و پایگاه GOOGLE. از میان ۳۹ مقاله یافت شده، تعداد ۲۶ مقاله واجد معیارهای درون گنجی این پژوهش بودند. ملاک های ورود به مطالعه وجود فرضیه، داشتن گروه کنترل بهنجار، استفاده از ابزار اندازه گیری دارای پایایی و اعتبار، مقایسه ی گروه های دارای اختلال بالینی افسرده و وسواس و بهنجار، داشتن حجم نمونه مجزا برای هر یک از گروه ها، انتشار یافته ها طی ۲۰۰۶-۲۰۱۶ و انجام پژوهش بر روی نمونه ی ایرانی بود.

از آنجا که اکثر پژوهش های وارد شده در فراتحلیل با نمونه های زنان و مردان بزرگسال انجام شده بود، فراتحلیل بدون ورود متغیرهای تعدیل کننده مانند سن و جنسیت انجام شد. برای انجام تحلیل، ابتدا نتایج پژوهش ها خلاصه و موارد مورد نیاز برای محاسبه ی اندازه های اثر در چک لیست تحلیل محتوا، تنظیم و داده ها با استفاده از نرم افزار CMA2 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها

اطلاعات توصیفی مربوط به پژوهش های وارد شده در فراتحلیل در جدول ۱ ارایه شده است.

جدول ۱: اطلاعات توصیفی پژوهش های منتخب در فراتحلیل

کد	نویسنده ی اول	عنوان مقاله	مجله	افسرده / وسواس	نرمال
۱	رضانی، ۲۰۱۰	عملکرد حافظه کاری در دانش جویان دختر با نشانه های افسردگی بالا و غیر افسرده	مجله پژوهش در علوم رفتاری	۴۱	۴۱
۲	علیلو، ۲۰۰۶	ارزیابی حافظه و اطمینان به حافظه در اختلال وسواس اجبار و شخصیت وسواس اجبار		۲۰	۲۰
۳	نظربلند، ۲۰۱۰	آسیب به حافظه کاری در بیماران با اختلال افسردگی		۲۵	۲۵
۴	میرابوالفتحی، ۲۰۱۶	حافظه کاری هیجانی در اختلال استرس پس از	علوم شناختی	۱۴	۱۴
۵	عدالت زاده، ۲۰۱۱	اطمینان به حافظه در اختلال وسواس.....	علوم اجتماعی و	۴۰	۴۰

۲۶	۲۶	پژوهش در علوم رفتاری	مقایسه حافظه و اطمینان به حافظه در زنان با اختلال وسواس اجبار و زنان نرمال	ملکشاهی بیرانوند، ۲۰۱۴	۶
۲۲	۲۲	علوم شناختی	حافظه اتوبیوگرافی و شواهد عصب روان شناختی در اختلالات وسواس اجبار و اختلال اضطراب ...	مولایی، ۲۰۰۹	۷
۳۰	۳۰	مجله روان شناسی بالینی	مقایسه حافظه پیش گستر و پس گستر در بیماران با اسکیزوفرنی، اختلال وسواس اجبار و افراد نرمال	ناظمی، ۲۰۱۵	۸
۳۰	۳۰	علوم پزشکی دانشگاه کرمان	خودآگاهی شناختی و حافظه اپیزودیک در بیماران با اختلال وسواس اجبار و افراد سالم	اعتصام پور	۹
۳۰	۳۰	پژوهش در علوم رفتاری	مقایسه کارکردهای اجرایی در اختلال وسواس اجبار بدون نشانه های افسردگی با گروه کنترل بهنجار	حکمتی	۱۰
۲۰	۲۰	اندیشه و رفتار	مقایسه نظریه ذهن، حافظه، و کارکردهای اجرایی در بیماران وسواس-اجبار و افراد بهنجار	حدادی ثانی، ۲۰۱۳	۱۱
۲۵	۲۵	پژوهش در علوم رفتاری	سوگیری حافظه آشکار و ضمنی و ادراک خطر در بین دانشجویان افسرده، مضطرب	نصرتی، ۲۰۱۳	۱۲
۲۰	۲۰		سوگیری حافظه در افسردگی آشکار و پنهان	مهرطلب	۱۳
۲۱	۲۱	تازه های علوم شناختی	مقایسه کارکردهای اجرایی در اختلال وسواس اجبار و اختلال افسردگی اساسی و گروه بهنجار	مولایی، ۲۰۱۴	۱۴
۲۰	۲۰	تازه های علوم شناختی	سوگیری حافظه ضمنی نسبت به پردازش اطلاعات هیجانی منفی در بیماران مبتلا به اختلال اضطراب.....	راستی،	۱۵
۲۵	۴۶	بین المللی پزشکی بالینی	نقص های عصب شناختی و عصب روان شناختی در اختلال وسواس اجبار، نقش افسردگی مرضی	قاسم زاده، ۲۰۱۲	۱۶
۶	۶	مجله پژوهش در علوم رفتاری	تاثیر درمان کاهش خیال اندیشی خطر و تکنیک های تقویت بر حافظه بیماران مبتلا به اختلال ...	طلوعی، ۲۰۱۳	۱۷
۱۵	۱۵	پژوهش بین المللی علوم پایه	مقایسه عملکرد حافظه کاری در دانشجویان مرد و زن با افسردگی و اضطراب و افراد بهنجار	حمید، ۲۰۱۲	۱۸
۲۶	۲۵	تازه های علوم شناختی	مقایسه حافظه و اطمینان به حافظه در بین بیماران مبتلا به اختلال وسواس اجبار	کشتکار قلاتی، ۲۰۱۳	۱۹
۲۰	۲۰	اندیشه و رفتار	مقایسه نظریه های ذهن، حافظه و کارکردهای اجرایی در بیماران مبتلا به وسواس اجبار و ...	رثوف حدادی، ۲۰۱۳	۲۰
۲۶	۲۶	تازه های علوم شناختی	بررسی تاثیرات افسردگی بر روی حافظه پیش گستر، پس گستر و روزمره در بیماران ام اس	شریفی، ۲۰۱۶	۲۱
۲۷	۲۷	تازه های علوم شناختی	مقایسه توجه انتخابی و حافظه کاری در افراد مبتلا به اختلال وسواس اجبار و افسرده با افراد بهنجار...	احمدی،	۲۲
۱۰	۱۰	دانشگاه تبریز	حافظه کل نگر روزمره در بازیابی خاطرات در افراد مبتلا به اضطراب و افسردگی	هاشمی،	۲۳
۲۵	۲۵	روان درمانی و مشاوره	مقایسه حافظه کاری عاطفی در زنان افسرده و غیر افسرده	بهجتی، ۲۰۱۲	۲۴
۳۰	۳۰	روان شناسی معاصر	سوگیری حافظه ضمنی و آشکار در افراد افسرده	مجارشین، ۲۰۰۹	۲۵

۲۶	میر آقایی، مقایسه حافظه کلامی و غیر کلامی در اختلال	علوم پزشکی	۱۵	۱۷
۲۰۱۳	استرس پس از آسیب و اختلال وسواس اجبار	کرمانشاه		

جدول ۲ مربوط به فراتحلیل مقایسه ی حافظه و اطمینان به حافظه در نمونه OCD، D و بهنجار بر اساس مدل ثابت است.

جدول ۲: فراتحلیل مقایسه حافظه و اطمینان به حافظه در گروه OCD، D و بهنجار بر اساس مدل ثابت

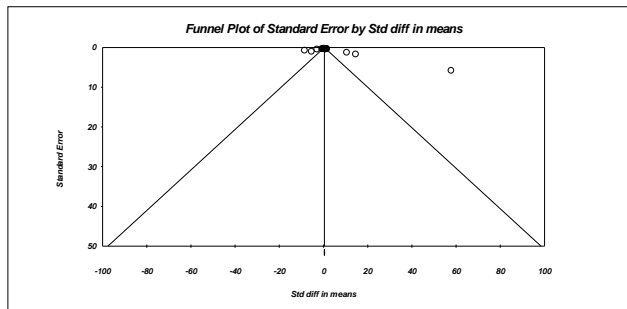
نام مطالعه	اختلال	خطای معیار	حد پایین	حد بالا	ارزش Z	ارزش P
رمضانی، ۲۰۱۰	D	۰۵۶۸/۰	۰۹۴۸/۹	۰۱۸۷/۷	۰۱۶۱/۱۲	۰/۰۰۱
علیلو، ۲۰۰۶	OCD	۰۴۶۲/۱۰	۰۸۷/۸	۰۸۳۷/۱۲	۰۶۳۴/۸	۰/۰۰۱
نظر بلند، ۲۰۱۰	D	۰۴۸۸/۱	۰۸۶۲/۰	۰۱۱۵/۲	۰۶۵۷/۴	۰/۰۰۱
بهجتی، ۲۰۱۲	D	۰۶۱۹/۰	۰۰۵۲/۰	۰۱۸۷/۱	۰۱۳۹/۲	۰/۰۳۲
میر آقایی، ۲۰۱۲	OCD	۰۲۰۳/۰	۰۴۹۳/۰	۰۹۰۰/۰	۰۵۷۳/۰	۰/۵۶۷
ملک شاهی بیرانوند، ۲۰۱۴	OCD	۰۱۵۵/۰	۰۳۸۹/۰	۰۷۰۰/۰	۰۵۵۹/۰	۰/۵۶۷
ناظمی، ۲۰۱۵	OCD	۰۰۳۸/۰	۰۴۶۸/۰	۰۵۴۵/۰	۰۱۴۹/۰	۰/۸۸۲
اعتصام پور، ۲۰۱۰	OCD	۰۴۴۵/۱	۰۸۷۷/۰	۰۱۰۴/۲	۰۹۸۴/۴	۰/۰۰۱
مولائی، ۲۰۱۴	OCD	۰۰۵۹۲/۰	۰۰۳۴/۰	۰۲۱۷/۱	۰۸۵۴/۱	۰/۰۶۴
مهر طلب، ۲۰۱۲	D	۰۲۳۱/۰	۰۸۵۳/۰	۰۳۹۰/۰	۰۷۲۹/۰	۰/۴۴۶
قاسم زاده، ۲۰۱۲	OCD	۰۳۱۶/۱	۰۷۸۳/۰	۰۸۴۹/۱	۰۸۳۹/۴	۰/۰۰۱
حمید، ۲۰۱۲	D	۰۸۷۴/۰	۰۱۲۵/۰	۰۶۲۳/۱	۰۲۸۶/۲	۰/۰۲۲
کشنگار غلاتی، ۲۰۱۳	OCD	۰۹۸۱/۲	۰۷۷۹/۳	۰۱۸۳/۲	۰۳۲۶/۷	۰/۰۰۱
شریفی، ۲۰۱۶	OCD	۰۷۴۶/۰	۰۳۰۸/۱	۰۱۸۴/۰	۰۶۰۰/۲	۰/۰۰۹
هاشمی، ۲۰۱۳	D	۰۴۸۱/۵	۰۳۹۳/۷	۰۵۷۰/۳	۰۶۲۰/۵	۰/۰۰۱
حکمتی، ۲۰۱۲	D	۰۷۳۵/۵۷	۰۴۰۵/۴۶	۰۰۶۵/۶۹	۰۹۸۸/۹	۰/۰۰۱
حدادی، ۲۰۱۳	OCD	۰۷۲۹/۴۱۱	۰۵۰۴/۳۲۱	۰۹۵۳/۵۰۱	۰۹۴۴/۸	۰/۰۰۱
نصرتی، ۲۰۱۳	D	۰۵۴۶/۱۴	۰۲۹۹/۱۱	۰۷۹۴/۱۷	۰۷۸۰/۸	۰/۰۰۱
ملکی، ۲۰۱۳	OCD	۰۹۲۹/۲۱۵	۰۵۳۴/۱۲۹	۰۳۲۴/۳۰۲	۰۸۹۹/۴	۰/۰۰۱
رنوف حدادی، ۲۰۱۳	OCD	۰۱۴۲/۱	۰۴۷۳/۰	۰۸۱۰/۱	۰۳۴۸/۳	۰/۰۰۱
عدالت زاده، ۲۰۱۱	OCD	۰۰۴۵/۰	۰۳۹۳/۰	۰۴۸۴/۰	۰۲۰۳/۰	۰/۸۳۹
میرابوالفتحی، ۲۰۱۶	D	۰۹۷۴/۰	۰۱۹۰/۰	۰۷۵۷/۱	۰۴۳۶/۲	۰/۰۱۵
مولائی زاده، ۲۰۱۵	OCD	۰۹۱۲/۰	۰۳۳۶/۰	۰۴۸۷/۱	۰۱۰۵/۳	۰/۰۰۲
احمدی، ۲۰۱۲	OCD	۰۷۸۰/۰	۰۲۲۶/۰	۰۳۳۳/۱	۰۷۶۲/۲	۰/۰۰۶
راستی، ۲۰۱۲	OCD	۰۶۵۳/۰	۰۱۷۲/۰	۰۱۳۴/۱	۰۶۶۳/۲	۰/۰۰۸
مجارشین، ۲۰۰۹	D	۰۶۵۴/۰	۰۱۳۵/۰	۰۱۷۴/۱	۰۴۶۹/۲	۰/۰۱۴
ثابت		۰۴۱۶/۰	۰۲۸۵/۰	۰۵۴۸/۰	۰۲۰۱/۲	۰/۰۰۱

همانگونه که در جدول ۲ مشاهده می شود، بر اساس ۲۶ پژوهش وارد شده در مطالعه که در زمینه مقایسه ی حافظه و اعتماد به حافظه در نمونه وسواس، افسرده و بهنجار طی سال های ۲۰۱۶-۲۰۰۶

انجام شده اند، میزان اثر ۰/۴۱ به دست آمد ($p=۰/۰۰۱$) که نشان دهنده ی معنادار بودن اندازه اثر است و بنابراین فرض صفر مبنی بر معنادار نبودن تاثیر عوامل مربوط به حافظه و اعتماد به حافظه در تفاوت نمونه های افسرده، وسواس و بهنجار در پژوهش های انجام شده، رد می شود. نمودار کیفی مقایسه ی حافظه و اطمینان به حافظه برای زیرگروه OCD، D و بهنجار براساس خطای استاندارد و دقت در ادامه ارایه شده است.

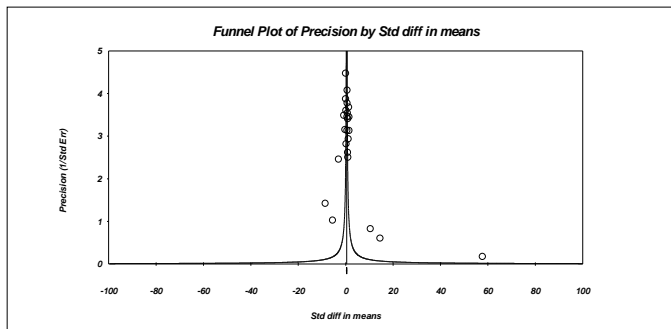
نمودار ۱: نمودار کیفی مقایسه ی حافظه و اطمینان به حافظه برای زیرگروه OCD، D و بهنجار براساس

خطای استاندارد

نمودار ۲: نمودار کیفی مقایسه ی حافظه و اطمینان به حافظه برای زیرگروه OCD، D و بهنجار براساس

دقت

نمودار کیفی مربوط به توزیع پژوهش های انجام شده (نمودار ۱ و ۲)، در مقایسه ی حافظه و اعتماد به حافظه در مبتلایان وسواس و افسرده با گروه بهنجار نشان می دهد که تنها یک پژوهش دارای پراکندگی زیاد است و سایر پژوهش ها دارای اندازه اثر نزدیک به اندازه اثر ترکیبی (خلاصه) هستند.

بحث و نتیجه گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که اندازه ی اثر ترکیبی حاصل از این مطالعه $۰/۴۱$ ($p < ۰/۰۰۱$) و معنادار است. نتایج این فراتحلیل حاکی از تفاوت حافظه و اطمینان به حافظه در گروه وسواس و افسرده با گروه بهنجار است. در پژوهش حاضر حافظه و اطمینان به حافظه در دو گروه دارای اختلالات بالینی و گروه بهنجار مورد مقایسه قرار گرفت. یافته های حاصل از مطالعه با نتایج پژوهش های عدالت زاده و همکاران (۲۰۱۱)، میر آقایی و همکاران (۲۰۱۳)، ملک شاهی بیرانمند و همکاران (۲۰۱۴)، مولایی و همکاران (۲۰۰۸)، مولایی زاده و همکاران (۲۰۱۵)، ناظمی و همکاران (۲۰۱۵)، اعتصامی پور و همکاران (۲۰۱۵)، حکمتی و همکاران (۲۰۱۱)، مجلسی و همکاران (۲۰۰۸)، کشتکار قلاتی و همکاران (۲۰۱۳)، رئوف حدادی ثانی و همکاران (۲۰۱۳)، علیلو و همکاران (۲۰۱۴)، نظر زاده و همکاران (۲۰۱۵)، علیلو و همکاران (۱۳۸۶) و مهریار و همکاران (۲۰۰۲)، در گروه مبتلا به اختلال بالینی وسواس و پژوهش های رضایی و همکاران (۲۰۰۹)، توزنده جانی و همکاران (۲۰۰۷)، نظر بلند و فرزانه (۲۰۰۹)، موسوی زاده و پزشک (۲۰۱۲)، بهجتی و خباز (۲۰۱۲)، عبدالمجیدی مجارشین و همکاران (۲۰۰۸) و میر ابوالفتحی و همکاران (۲۰۱۶) در گروه مبتلا به اختلال بالینی افسردگی، همسو است. این پژوهش، با مرور نظام مند تحقیقات انجام شده، تاثیر مولفه های مربوط به حافظه و اعتماد به حافظه در تفاوت نمونه های افسرده، وسواس و بهنجار را تایید می کند. به نظر می رسد تجربیات قبلی (استرنبرگ، ۲۰۰۳) و دانش فراگیر طرحواره ای کلی (هایمن و لفتوس، ۱۹۹۸) بر حافظه ما تاثیر می گذارد و تلفیق اطلاعات شخصی که از منابع اطلاعاتی متعدد به دست آمده یک جز اصلی در تفکر پیچیده ورده بالا است.

مروری بر پژوهش ها نشان می دهد که افراد افسرده، نواقص حافظه را در تکالیفی که مستلزم پردازش دشوارتری است بروز می دهند (راستی و تقوی، ۲۰۰۶). بررسی های مقایسه ای افراد افسرده با افراد غیر افسرده، گویای وجود بدکارکردی ها و کاستی هایی در عملکردهای روانی- حرکتی و شناختی افراد افسرده در کنش های حافظه ی بلند مدت آشکار (مک کوین، گالوی، هی، یانگ و جوف، ۲۰۰۲) و حافظه ی کوتاه مدت (پورتر، گالاگر، تامپسون و یانگ، ۲۰۰۳، مورتیز، برکتر، کلوس، جان و همکاران، ۲۰۰۲) است. همچنین طبق مطالعات عصب- زیست شناختی، نشانه های OCD از کژکاری مدارهای پیشانی-تالاموسی- مخطط ناشی می شود که در عملکردهای اجرایی، بازداری شناختی و پردازش های سطح بالا دخیل است. همچنین مطالعات تصویر نگاری کارکردی به فعالیت بارز قشر پیش پیشانی خلفی- جانبی و شکنج قدامی در حافظه ی کوتاه مدت اشاره کرده اند (مجلسی،

بهبودی و گنجی، ۲۰۰۸؛ میر آقایی و همکاران، ۲۰۱۳). در گستره ی علوم روان شناختی، نظریه های مختلفی درباره ی علت بروز اختلال وسواس فکری-عملی ارائه شده است از جمله اینکه این افراد در پردازش اطلاعات در حافظه ی دچار نارسایی هایی هستند که باعث می شود در یادآوری و اطمینان به حافظه دچار مشکل شوند. رادومسکی و راجمن (۱۹۹۹) و مولر و رابرتز (۲۰۰۵) اظهار می کنند دو مشکل عمده ی مبتلایان به OCD عبارت است از عدم اطمینان به حافظه و عدم کارایی آن.

References

- Abdollahi Majarshin, R., Bakshipour, A. & Alilo, M.M. (2009). Implicit and explicit memory bias in depressed individuals based on the transfer appropriate processing. *Contemporary Psychology*, 4(1), 87-101.
- Alilou, M.M., Beirami, M., Hashemi Nosratabad, T. & Bakshipour Roodsari, A. (2007). Memory and memory confidence in obsessive compulsive and obsessive compulsive personality disorder. *J of Tabriz University*, 2 (6).
- Akbarian, F.S. & Moradi, A. (2013). The Structural Model of Attachment Style Relationships, Autobiographical Memory and Identity Style. *Journal of Thought & Behavior in Clinical Psychology*, 8 (28), 57-66.
- Behjati, Z. & Khabaz, M. (2012). A Comparison of Affective Working Memory in Depressed and Non-Depressed Women. *J of Counseling and Psychotherapy Culture*, 3 (9), 2-21.
- Edalatzadeha, N., Kabirmezahad, S., Alilo, M.M. (2011). Memory confidence in obsessive-compulsive disorder; checking Subtype Procedia. *Social and Behavioral Sciences*, 30, 862 – 865.
- Esmailzadeh, H., Esmailzade, H., Hashemi, T. & Alilou, M. M. (2014). Confidence in Memory and memory error in individuals suffering from compulsive obsessive in comparison With normal individuals. *Psychological Studies*, 9 (4), 59-71.
- Etesamipour, R. & GolestanJahromi, F. (2015). Cognitive Self-Awareness and Episodic Memory in Patients with Obsessive Compulsive Disorder and Healthy Individuals. *Journal of Kerman University of Medical Sciences*, 22 (1), 32-41.
- Hekmati, I., Hashemi T. & Pirzadeh, j. (2012). Comparison of executive functions in subclinical obsessive-compulsive disorder without depressive symptoms with healthy controls. *Journal of Behavioral Sciences*, 6(1), 39-47.
- Keshkar Ghalati, S., Rahimi, H. Mohamadi N. (2013). The Comparison of Memory and Cognitive Confidence among Patients with Obsessive - Compulsive Disorder (Checker-Type), Generalized Anxiety Disorder and Normal Group. *Advances in Cognitive Science*, 15(1).
- Kavyani, H., Soleymani, L., Sajadi, S. & Nazari, A. (2003). Phenomenological of real and imaginative memories in healthy and depressed people. *Advances in Cognitive Science*, 5 (2).
- LeDoux J. (1996). *The emotional brain: The mysterious underpinnings of emotional life*. New York: Simon and Schuster.
- Lagopoulos, J., Ivanovski, B., Malhi, GS. (2007). An eventrelated functional MRI study of working memory in euthenics bipolar disorder. *J Psychiatry Neurosci*, 32(3), 174-84.
- Mirabolfathi, V., Moradi, A.R. & Bakhtiari, M. (2016). Emotional Working Memory in Post-Traumatic Stress Disorder and Depression. *Advances in Cognitive Science*, 17 (4), 33-44.
- Malekshahi Beyranvand, F., Hasani, J. & Salehi, J. (2014). The comparison of false memory and memory confidence in women with obsessive-compulsive disorder and normal women. *J of Research Behavior Sciences*, 11(6), 620-628.
- Muller, J. & Roberts, J.E. (2005). Memory and attention in Obsessive-Compulsive Disorder: a review Department of Psychology. *J Anxiety Disorder*, 19(1), 1-28.
- Molaei Zadeh, S.Z., Molaei Zadeh, M., Sohrabivafa, M., Naghizadeh, P., Shahryarfar, M. & Khoramzadeh S. (2015). On The Relationship of Short Term Memory and Obsessive Compulsive Disorder with Checking Features. *J. of Applied Environmental and Biological Science*, 5(12), 231-236.
- Mortiz, S., Birkner, C., Kloss, M., Jahn, H., Hand, I., Hassen, C., & Krauz. m. (2002). Executive functioning in obsessive-compulsive disorder unipolar depression and schizophrenia. *Archives of Clinical Neuropsychology*, 17, 477-483.
- Mc Queen, G.M., Galway, T.M., Hay, J., Young, I.T., & Joffe, R.T. (2002). Recollection memory deficits in patients with major depressive disorder predicted by past depression but not current mood state or treatment status. *Psychological Medicine*, 32, 251-258.
- Movahedi, Y., Khodadadi, M., Mohammadzadegan, R. (2014). A Comparison of Neuropsychological Functioning and Theory of Mind in People with Symptoms of Obsessive - Compulsive Disorder and in Normal People. *Journal of Cognitive Psychology*, 2(3), 29-36.

- MirAghaie, A.M., Moradi, A., Hasani, J., Rahimi, V. & Mirzaei, J. (2013). Comparison of function of people with obsessive compulsive disorder or people with PTSD in verbal and nonverbal memory. *J of Medical University of Kermanshah*, 17 (1), 49-60.
- Mehryar, A.H., Ahadi, H., Shafi Abadi, A. & Javidi, H. (2001). Comparison of mental abilities and memory in students with obsession and normal students. *Science and Survey*, 11(12), 1-14.
- Mehrtalab, P., Oraizi H. & Neshatdoost, H. (2006). Bias of explicit and implicit memory in depression. *J of Social and Humanistic Sciences of Shiraz University*, 49, 201-22.
- Majlesi, N., Behzadi, S. & Gangi, H. (2008). Comparison of pure reaction time, short-term spatial memory and cognitive inhibition in people with obsession compulsion disorder and normal people. *Thought and Behavior*, 3 (10).
- Mousavizadeh, S.A. & Pezeshk, SH. (2012). Effectiveness of emotional writing exposure on depression and active memory in depressed youth girls. *Psychological Studies of Azzahra University*, 8(3), 68-88.
- Mahmoudiyan, M., Epchi Hagh, S. & Rasoul Zadeh Tabatabaee, K. (2013). The relationship between intellectual rumination, physical deformation and obsession compulsion with depressive symptoms in students. *Journal of Thought & Behavior in Clinical Psychology*, 8 (29), 17-26.
- Moulaei, M., Moradi, A., Gharaei, B. & Afzali, M.H. (2008). Autobiographical Memory and neuro-psychological evidence in obsession compulsion and generalized anxiety disorders. *Advances in Cognitive Science*, 10 (3), 1-12.
- Mousavizadeh, S.A. & Pezeshk, SH. (2012). Emotional writing exposure on depression and working memory in depressed teenager girls. *J of Psychological Studies of Azzahra University*, 8 (3), 68-88.
- Nazemi H., Bigdeli I. & Hasani, J. (2015). The Comparison of Prospective and Retrospective Memory in Patients with Schizophrenia, Obsessive Compulsive Disorder (OCD) and Normal Individuals. *Journal of Clinical Psychology*, 1 (25).
- Nazarzadeh, F., Moimi F., Aghamohamadian, HR. & Abdkhoda, M.S. (2015). Autobiographical memory and metacognition in patients with obsessive-compulsive disorder and social anxiety. *J of Shahrekord University of Medical Science*, 16(6), 57-66.
- Nazarboland, N. & Farzaneh, H. (2009). Working memory impairments in patients with major depressive disorder. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*, 15 (3), 308-311.
- Pelosi, L., Slade, T., Bluemhardt, LD. & Sharma, VK. (2000). Working memory dysfunction in major depression: An event related potential study. *Clinical Neurophysiology*, 111(9), 1531-43.
- Porter, R. J., Gallager, P., Thompson, J. C. & Young, A. H. (2003). Neurocognitive impairment in drug-free patients with major depressive disorder. *British Journal of Psychiatry*, 182, 214-220.
- Radomsky, A.S. & Rachman, S. Memory bias in Obsessive-Compulsive disorder (OCD). (1999). *Behavior Research and Therapy*, 37(7), 605-18
- Rose, E.J. & Ebmeier, K.P. (2006). Pattern of impaired working memory during major depression. *J of Affective Disorder*, 90 (2):149-61.
- Ramezani, V., Moradi, A. & Ahmadi, A. (2009). Working memory function in high depressive symptoms and non-depressed female students. *Journal of Behavioral Sciences*, 3(4), 339-344.
- Raouf Haddadi Sani, S., Ziyaee, P. Ra'ayat Moeni, F. & Agha Mohammadian SherBaf. (2013). Comparison of the Theories of Mind, Memory and Executive Functioning in Obsessive-Compulsive Patients and Normal Individuals. *Thought & Behavior in Clinical Psychology*, 7 (27).
- Rosenthal, R. & Dematteo, R.M. (2001). *Meta-Analysis : Recent developments in Quantitative Methods for Literature Reviews*. Annual Review of psychology.
- Safari, S., Kamali, A., Dehghani Firoozabadi, S. & Esfahani, M. (2014). Meta-Analysis of Comparing Personal and Environmental Factors effective in Addiction Relapse (Iran, 2004 -2012). *Quarterly Journal of Research on Addiction*, 8 (30).
- Sharon, L. & Normand, T. (1999). Tutorial in biostatistics: Meta-analysis formulating, evaluating combining and reporting. *Statistic in medicine*, 18, 321- 359.
- Sutherland, K. & Bryant, R.A. (2007). Rumination and over general autobiographical memory. *Behavior Research and Therapy*, 45(10), 2407-16.
- Shaabani, Z. (2012). Meta analyze of moral development from 1987 untill 2009. *Universal and Survey and Writing*, 27, 42-81.
- Toozandejani H., Kamalpour N. Effect of bias of mood congruence memory on obvious and implicit memory In depression patient. *J Educational Research at Bojnourd Azad University* 1386, 13: 38-50.
- Van Vreeswijk, M.F. & De Wilde, E.J. (2004). Autobiographical memory specificity, psychopathology, depressed mood and the use of the autobiographical memory test: A metaanalysis. *Behavior Research and Therapy*, 42(6), 731-43.
- Williams, J.M.G., Watts, F.N, MacLeod, C. & Mathews, A. (1997). *Cognitive psychology and emotional disorders*. Chichester: John Wiley and Sons.
- Williams, J.M.G., Barnhofer, T, Crane, C., Hermans, D., Raes, F. & Watkins. E. (2007). Autobiographical memory specificity and emotional disorder. *Psychological Bulletin*, 133(1), 122- 48.

Journal of
Thought & Behavior in Clinical Psychology
Vol. 11 (No. 45), pp.57-66, 2017

The Meta-Analysis of Comparison of memory and memory confidence in depressed and obsessive-compulsive people (2006 to 2016)

Soleimani, Esmaeel
Urmia University, Urmia, Iran
Toghyani, Elahe
Uromiyeh University, Uromiyeh, Iran

Received: Apr 27, 2017

Accepted: Aug 29, 2017

Emotional disorders can affect cognitive processes such as attention and memory, and increase the impact of stressful events on cognitive performance, increasing the number of times that these events are retrieved. The aim of this study was The Meta-Analysis of Comparison of memory functions and memory confidence in depressed, obsessive-compulsive and normal people during the years 2006 to 2016. For this purpose, in a meta-analysis study, from articles published in scientific journals And scientific conferences over the past decade (2006-2016) that compare memory and memory confidence in depressed, obsessive and normal people of Iranian populations, and in the periodical science journals, Human Sciences Portal, Iran Dak (website of the Documentation Center and The scientific degrees of Iran), SID, Pabmaed, Magiran, Sivilka and Google Scholar were indexed, 26 papers were selected which met the criteria for this study. The meta-analysis of the summary information of these studies suggests a difference in memory and confidence Memory in the sample of obsessive and depressed samples with normal samples. With regard to the meaningful level, the difference between the depressed, obsessive compulsive and normal sample in memory and confidence memory was meaningful. It seems that our previous experience and comprehensive knowledge of the general schema affect on our memory And the integration of personal information derived from multiple sources of information is a major element in complex thinking and high-level thinking.

Keywords: meta-analysis, memory, memory confidence, depressed people, obsessive-compulsive people, normal people

Electronic mail may be sent to: toghyani.psy@gmail.com